

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมกิจการผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๔๙ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๔/๔๗ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง การจัดทำกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบและกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อใช้เป็นกรอบอ้างอิงและเป็นแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับคำนิยาม วัตถุประสงค์และพันธกิจของกลุ่มตรวจสอบภายใน สายการบังคับบัญชา การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง อำนาจหน้าที่ ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม ข้อจำกัดของความเป็นอิสระ หน้าที่ความรับผิดชอบ ขอบเขตการปฏิบัติงาน การประกันและปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มตรวจสอบภายในบรรลุวัตถุประสงค์และเป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขกฎบัตรการตรวจสอบภายในขึ้นใหม่ โดยเห็นสมควรให้ยกเลิกกฎบัตรการตรวจสอบภายใน ฉบับลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ และให้ถือปฏิบัติตามกฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้แทน

๑. คำนิยาม

การตรวจสอบภายใน (Internal Auditing) หมายความว่า กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่น และการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐให้ดีขึ้น และจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

งานบริการให้ความเชื่อมั่น (Assurance Services) หมายถึง การตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ อย่างเที่ยงธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการประเมินผลอย่างอิสระ โดยการปรับปรุงประสิทธิภาพในกระบวนการ การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของหน่วยงานของรัฐ เช่น การตรวจสอบงบการเงิน ผลการดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎ หลักเกณฑ์และข้อบังคับ ความมั่นคงปลอดภัยของระบบต่าง ๆ และการตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงินการบัญชี เป็นต้น

งานบริการให้คำปรึกษา (Consulting Services) หมายถึง การบริการให้คำปรึกษาแนะนำ และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะงานและขอบเขตของงานจะจัดทำข้อตกลงร่วมกับผู้รับบริการ และมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับหน่วยงานของรัฐโดยการปรับปรุงกระบวนการ การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของหน่วยงานของรัฐให้ดีขึ้น เช่น การให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องความคล่องตัวในการดำเนินงาน การออกแบบระบบงาน วิธีการต่าง ๆ ใน การปฏิบัติงานและการฝึกอบรม เป็นต้น

มาตรฐานการตรวจสอบภายใน หมายถึง กรอบแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน ของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในระดับสากล โดยนำมาตรฐานไปใช้ในงานบริการด้านความเชื่อมั่นและงานบริการด้านให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายใน มีผลการปฏิบัติงานที่น่าเชื่อถือและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

จรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน หมายถึง หลักการพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ผู้ตรวจสอบภายในพึงประพฤติปฏิบัติ โดยใช้สามัญสำนึกและวิจารณญาณอันเหมาะสม ภายใต้กรอบ ความประพฤติที่ดีงาม ในอันที่จะนำมาซึ่งให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เป็นอิสระ และเปี่ยมด้วยคุณภาพ

๒. วัตถุประสงค์และพันธกิจของกลุ่มตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การตรวจสอบภายในมีส่วนทำให้เกิดกระบวนการสร้างคุณค่าและการปรับปรุง การปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

๒. เพื่อให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าข้อมูลทางการเงิน การบริหารงาน และการดำเนินงาน ที่สำคัญมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันเวลา มีการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือ สั่งการที่เกี่ยวข้อง

๓. เพื่อให้การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล รวมทั้งให้มีการบริหารจัดการที่ดี มีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอเหมาะสม ภายใต้การใช้ทรัพยากร อย่างประหยัดและคุ้มค่า และมีกลไกกำกับดูแลที่น่าเชื่อถือ

๔. เพื่อให้บริการให้ความเชื่อมั่น (Assurance Service) และบริการให้คำปรึกษา (Consulting Services) อย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระต่อหน่วยงานในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้อง

พันธกิจ

๑. พัฒนาระบบการตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภาครัฐ เพื่อให้การ ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร

๒. ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ผู้บริหาร หน่วยรับตรวจ และผู้เกี่ยวข้อง

๓. ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย

๔. พัฒนาผู้ตรวจสอบภายในให้มีทักษะความรู้ ความสามารถให้การปฏิบัติงานเป็นไปตาม มาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ

๓. สายการบังคับบัญชา

๑. กลุ่มตรวจสอบภายในมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

๒. หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายในเป็นผู้บริหารสูงสุดของกลุ่มตรวจสอบภายใน

๓. หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายในเป็นผู้เสนอแผนการตรวจสอบประจำปี และแผนการตรวจสอบ ระยะยา (ถ้ามี) ต่ออธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

๔. หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายในเป็นผู้เสนอรายงานผลการตรวจสอบทั้งงานบริการด้านให้ ความเชื่อมั่น และงานบริการด้านให้คำปรึกษาต่ออธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

๔. การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังฯ

ผู้ตรวจสอบภายในจะดำเนินการ ประพฤติ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลัง ดังต่อไปนี้

๑. หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๔. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการ ความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

๕. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๖. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. อำนาจหน้าที่

๑. ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่สอบทานและตรวจสอบการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงาน ในสังกัดกรรมกิจการผู้สูงอายุ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และจรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ

๒. ผู้ตรวจสอบภายในมีสิทธิในการเข้าถึงบุคคล ข้อมูล เอกสารหลักฐาน ทรัพย์สินต่าง ๆ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการสอบถาม การสังเกตการณ์ และการขอคำชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๓. กลุ่มตรวจสอบภายในไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีการปฏิบัติงาน และการ จัดวางหรือแก้ไขระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบ ของผู้บริหารทุกระดับที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่เป็นเพียงผู้ประเมินให้ความเชื่อมั่นและให้ คำปรึกษาแนะนำ

๖. ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม

๑. ผู้ตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระ โดยปราศจากการแทรกแซงการปฏิบัติงาน และการ เสนอความเห็นในการตรวจสอบของฝ่ายบริหารหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด

๒. ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรเป็นกรรมการหรือคณะกรรมการใด ๆ ของกรรมกิจการผู้สูงอายุ หรือหน่วยงานในสังกัด หากกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการหรือคณะกรรมการ ผู้ตรวจสอบภายในควรด ออกเสียง เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

๓. ผู้ตรวจสอบภายในต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือสร้างความสัมพันธ์ใด ๆ ที่จะนำไปสู่ ความขัดแย้งกับผลประโยชน์ของทางราชการ รวมทั้งการกระทำใด ๆ ที่จะทำให้เกิดอคติ ลำเอียง จนเป็นเหตุ ให้ไม่สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างเที่ยงธรรม

๔. ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยหรือรายงานข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญทั้งหมดที่ตรวจพบ ซึ่งหากลงทะเบียนไม่เปิดเผย หรือไม่รายงานข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว อาจจะทำให้รายงานบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริง

๗. ข้อจำกัดของความเป็นอิสระ

๑. ในกรณีที่มีเหตุหรือข้อจำกัดที่จะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอิสระหรือเที่ยงธรรม ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยถึงเหตุหรือข้อจำกัดดังกล่าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบตามเหมาะสมโดยลักษณะของการเปิดเผยจะขึ้นอยู่กับเหตุหรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในแต่ละกรณี

๒. ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรตรวจสอบงานที่ตนเคยทำหน้าที่หรือปฏิบัติงานภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนการตรวจสอบ เพราะอาจทำให้ผู้ตรวจสอบภายในเสียความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระได้

๓. ผู้ตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติงานบริการให้คำปรึกษาในงานที่ตนเคยมีหน้าที่รับผิดชอบมาก่อนด้วยความเที่ยงธรรม

๔. ผู้ตรวจสอบภายในไม่สามารถรักษาการในตำแหน่งอื่นในขณะเดียวกันได้ และต้องดำเนินการให้ช่องทางผลประโยชน์ในกิจกรรมที่ตรวจสอบ หรือต่อการปฏิบัติหน้าที่

๘. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๑. กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงาน และการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมกิจการผู้สูงอายุ โดยคำนึงถึงการกำกับดูแลที่ดี ความมีประสิทธิภาพของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐด้วย

๒. กำหนดกฎบัตรไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเสนอขออธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเผยแพร่หน่วยรับทราบ รวมทั้งสอบถามความเหมาะสมของกฎบัตรอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๓. ปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยถือปฏิบัติตามคู่มือ/แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลาง กรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

๔. จัดทำและเสนอแผนการตรวจสอบประจำปีต่ออธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เพื่อพิจารณาอนุมัติ ภายในเดือนกันยายนของทุกปี และปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับอนุมัติ

๕. จัดทำและเสนอรายงานผลการตรวจสอบต่ออธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ ภายในเวลาอันสมควรหรืออย่างน้อยทุกสองเดือน นับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจสอบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

๖. ติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของหน่วยรับทราบ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับทราบเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๗. จัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในตามแผนการตรวจสอบประจำปี เป็นระยะ ๆ อย่างน้อย ๓ ครั้งต่อปี โดยเสนอต่ออธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เพื่อทราบรายงานความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๘. จัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปีตามแผนการตรวจสอบประจำปี ซึ่งเป็นการสรุปผลการปฏิบัติงานในภาพรวมของกลุ่มตรวจสอบภายในทั้งปีงบประมาณ โดยเสนอต่ออธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เพื่อทราบและพิจารณา พร้อมทั้งเผยแพร่ให้หน่วยรับทราบและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

๙. ปฏิบัติงานการให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารทุกระดับ หน่วยรับทราบ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างคุณค่า ลดความเสี่ยง และปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลเกิดประโยชน์สูงสุด แก่องค์กร

๑๐. ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่ปฏิบัติงานในลักษณะเช่นเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน

๑๑. พัฒนางานตรวจสอบภายใน ได้แก่ การฝึกอบรมผู้ตรวจสอบภายในพร้อมทั้งเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม การเผยแพร่กฎระเบียบ ข้อบังคับ และคู่มือการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในรวมถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานตรวจสอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๑๒. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

๙. ขอบเขตการปฏิบัติงาน

ขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมถึงการตรวจสอบ วิเคราะห์ ประเมิน ความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงของกรมกิจการผู้สูงอายุ ซึ่งรวมถึง

๑. ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานในหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ เสนอแนวทางปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม การกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง

๒. สອบทานระบบการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมถึงข้อกำหนดอื่นของกรมกิจการผู้สูงอายุ

๓. สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงานและการเงินการคลัง

๔. ตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจให้มี ความเหมาะสมสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น

๕. วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประยุทธ์ และคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร

๑๐. การประกันและปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

จัดให้มีการประกันและปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในทั้งภายในและภายนอกตามรูปแบบ และวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

ลงชื่อ .....

(นางสาวพรทิพย์ ลิขิตชล)
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

ลงชื่อ .....

(นางสุจitra พิทยานครเชษฐ์)
อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ